

Środa, 26 lutego 2014 r.

P7_TA(2014)0133

Optymalne rozwijanie potencjału regionów najbardziej oddalonych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie optymalnego rozwijania potencjału regionów najbardziej oddalonych poprzez tworzenie synergii między funduszami strukturalnymi i innymi programami Unii Europejskiej (2013/2178(INI))

(2017/C 285/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 349 i 355 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (traktatu TFUE), w którym uznano szczególnie status regionów najbardziej oddalonych i w którym przewidziano przyjęcie „specyficznych środków” pozwalających na pełne wdrożenie traktatów oraz wspólnych strategii politycznych,
- uwzględniając art. 107 ust. 3 lit. a) traktatu TFUE dotyczący systemu pomocy państwa dla tych regionów,
- uwzględniając art. 174 i następne TFUE, ustanawiające jako cel spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną i definiujące strukturalne instrumenty finansowe służące osiągnięciu tego celu,
- uwzględniając wszystkie komunikaty Komisji Europejskiej w sprawie regionów najbardziej oddalonych, szczególnie komunikat z dnia 17 października 2008 r. zatytułowany „Regiony najbardziej oddalone atutem Europy” (COM(2008)0642),
- uwzględniając wszystkie rezolucje w sprawie regionów najbardziej oddalonych, szczególnie rezolucję z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie strategii w sprawie regionów najbardziej oddalonych: osiągnięcia i plany na przyszłość ⁽¹⁾,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji pt.: „Regiony 2020 – ocena przyszłych wyzwań dla regionów Unii” (SEC(2008)2868),
- uwzględniając komunikat wyspy Reunion z dnia 7 lipca 2008 r. z konferencji na temat „Unia Europejska i jej terytorium zamorskie: strategie przyjmowane w obliczu zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej” oraz uwzględniając konkluzje Rady Unii Europejskiej z dnia 25 czerwca 2009 r. dotyczące „Śródkresowej oceny wykonania unijnego planu działania na rzecz różnorodności biologicznej” i „W kierunku strategii Unii Europejskiej w sprawie egzotycznych gatunków inwazyjnych”;
- uwzględniając wspólne memorandum regionów najbardziej oddalonych z dnia 14 października 2009 r. zatytułowane „Regiony najbardziej oddalone do roku 2020”,
- uwzględniając wspólną platformę z dnia 6 lipca 2010 r. przesłaną do przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuela Durão Barroso przez konferencję posłów do Parlamentu Europejskiego z regionów najbardziej oddalonych,
- uwzględniając wspólne memorandum Hiszpanii, Francji, Portugalii i regionów najbardziej oddalonych z dnia 7 maja 2010 r. w sprawie odnowionej wizji europejskiej strategii w zakresie regionów najbardziej oddalonych,
- uwzględniając wspólny wkład regionów najbardziej oddalonych z dnia 28 stycznia 2011 r. dotyczący piątego sprawozdania w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej,
- uwzględniając sprawozdanie dla komisarza Michela Barniera z dnia 12 października 2011 r. zatytułowane „Najbardziej oddalone regiony Europy a jednolity rynek: wpływ UE na świat”, przedstawione przez Pedra Solbesa Mirę,
- uwzględniają rezolucję z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie roli polityki spójności w najbardziej oddalonych regionach Unii Europejskiej w kontekście strategii „Europa 2020” ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 279 E z 19.11.2009, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. C 258 E z 7.9.2013, s. 1.

Środa, 26 lutego 2014 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 czerwca 2012 r. zatytułowany „Najbardziej oddalone regiony Unii Europejskiej: w kierunku partnerstwa na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2012)0287),
 - uwzględniające sprawozdanie przygotowane przez posła Serge'a Letchimy'ego dla premiera Republiki Francuskiej, zatytułowane „Art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej: wkład w stosowanie trybu odstępstw w służbie ogólnej koncepcji rozwoju regionów najbardziej oddalonych”,
 - uwzględniając cały wspólny wkład oraz wszystkie dokumenty techniczne i polityczne przyjęte podczas konferencji prezydentów najbardziej oddalonych regionów Unii Europejskiej, to jest deklarację końcową przyjętą podczas 19. Konferencji Prezydentów najbardziej oddalonych regionów Unii Europejskiej, która miała miejsce w dniach 17–18 października 2013 r.,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A7-0121/2014),
- A. mając na uwadze, że przedstawione przez Komisję Europejską w strategii z 2008 r. i komunikacie z 2012 r. atuty, zasoby i możliwości regionów najbardziej oddalonych wykazują zgodność z kluczowymi dla Unii Europejskiej dziedzinami w przedmiocie badań, innowacji i wzrostu, oraz mając na uwadze niewystarczający poziom ich wspierania i finansowania z funduszy i programów europejskich;
- B. mając na uwadze, że regiony najbardziej oddalone są zbudowane z grup archipelagów, wysp oraz regionu położonego w dżungli amazońskiej i występują w nich wspólne, specyficzne utrudnienia, które odróżniają je od innych specyficznych regionów geograficznych Unii (wysp, obszarów górskich i regionów z niską gęstością zaludnienia);
- C. mając na uwadze, że w kontekście zadań, które Unia wyznaczyła sobie w celu zrealizowania strategii „Europa 2020” na rzecz wzrostu, strategii „Horyzont 2020”, strategii „Energia 2020”, programów LIFE+ i Natura 2000, transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych, transportowych i energetycznych, regiony najbardziej oddalone to obszary o szczególnej wartości, które mogą w sposób znaczący przyczynić się do sprostania tym wyzwaniom;
- D. mając na uwadze, że z tego względu należy popierać inwestycje długoterminowe i promować innowacyjność regionów najbardziej oddalonych w celu trwałego wzmocnienia ich rozwoju gospodarczego i społecznego oraz zwiększenia szans powodzenia poszczególnych strategii unijnych;
- E. mając na uwadze, że aby zrealizować te strategie przeznaczone dla regionów najbardziej oddalonych środki z funduszy strukturalnych i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego muszą być dostosowywane lub uzupełniane, aby zapewnić tym regionom możliwość partycypowania w najważniejszych wyzwaniach Unii Europejskiej w stopniu odpowiadającym ich potencjałowi i zgodnie z ich dążeniami;
- F. mając na uwadze, że aktualnie odczuwany kryzys gospodarczy i społeczny ma szczególnie negatywne skutki w najbardziej oddalonych regionach Unii Europejskiej, zwłaszcza w kontekście konkurencyjności i zatrudnienia, oraz że zarówno potrzeba wzrostu gospodarczego, jak i utrzymujące się bezrobocie wymagają szybkiej i właściwej odpowiedzi w następnym okresie finansowania i programowania;
- G. mając na uwadze, że art. 349 należy również użyć jako podstawy prawnej w celu zapewnienia regionom najbardziej oddalonym, za pomocą specjalnych środków, należnej im pozycji w programach Unii stwarzających możliwość konkretnego rozwoju ich uznanego potencjału;
- H. mając na uwadze, że regiony najbardziej oddalone mogą stać się obszarami prowadzenia programów pilotażowych oraz obszarami, które mogą dać doskonałą sposobność do czerpania ogólnounijnych korzyści w dziedzinach takich jak: różnorodność biologiczna, środowisko, przystosowanie do zmiany klimatu i jej łagodzenie, obserwacja ekstremalnych zjawisk klimatycznych i zarządzanie takimi zjawiskami, działalność badawcza, innowacje, przestrzeń kosmiczna, astronautyka, oceanografia, „niebieski” wzrost, gospodarowanie przestrzenią morską i gospodarka morską, sejsmologia, wulkanologia, nowo pojawiające się choroby, energie odnawialne, transport, telekomunikacja, zdolność do natychmiastowych interwencji humanitarnych w państwach trzecich oraz kultura;
- I. mając na uwadze, że regiony najbardziej oddalone położone są w basenach Morza Karaibskiego, Oceanu Indyjskiego i Oceanu Atlantyckiego, oraz że dzięki nim Unia Europejska ma status światowej potęgi morskiej i że ich geostrategiczne położenie wzmacnia pozycję UE na świecie, a co więcej charakteryzują się one wyjątkowością zasobów naturalnych, morskich i rybnych, stanowiących ponad 50 % różnorodności biologicznej świata;

Środa, 26 lutego 2014 r.

- J. mając na uwadze, że regiony najbardziej oddalone znajdują się w wyjątkowej sytuacji i tworzą wspólną całość zarówno w ramach Unii Europejskiej, jak i poza nią, którą Komisja Europejska powinna promować i wspierać zwłaszcza poprzez wdrażanie wspólnych strategii politycznych;
- K. mając na uwadze, że optymalizacja potencjału regionów najbardziej oddalonych wymaga osiągnięcia maksymalnego stopnia synergii między wszystkimi instrumentami, funduszami i programami unijnymi;

Nowe perspektywy dla regionów najbardziej oddalonych

1. wyraża przekonanie, że potencjał, atuty, zasoby i doświadczenie regionów najbardziej oddalonych stwarzają dodatkową szansę podjęcia wyzwań, które stoją przed Unią i państwami członkowskimi w dziedzinie globalizacji, zdolności innowacyjnych, wzrostu, spójności społecznej, presji demograficznych, zmiany klimatu, zapobiegania istotnym czynnikom, ryzyka wystąpienia katastrof, energii, zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i ochrony różnorodności biologicznej;
2. wyraża przekonanie, że polepszenie dostępu regionów najbardziej oddalonych do poszczególnych programów i funduszy unijnych dokonuje się w perspektywie krótko i długoterminowej oraz działa na korzyść całej Unii; ubolewa z powodu zalecanego na szczelbu europejskim podejścia polegającego na korzystaniu wyłącznie z polityki spójności w celu finansowania prawie wszystkich projektów na rzecz rozwoju regionów najbardziej oddalonych;
3. popiera Komisję Europejską, która zamierza realizować strategie polityczne na rzecz wzmocnienia autonomii, konsolidacji gospodarczej i tworzenia stałych miejsc pracy w regionach najbardziej oddalonych poprzez wykorzystanie ich atutów oraz stosowanie praktycznych i innowacyjnych środków w oparciu o art. 349 TFUE i instrumenty ad hoc przewidziane dla każdego z funduszy i programów, zwłaszcza w obszarach energetyki, transportu i technologii informacyjno-komunikacyjnych, których cele mogą przyczynić się do waloryzacji atutów tych regionów, sprzyjając trwałemu rozwojowi;
4. podkreśla również niezbędny charakter i znaczenie, jakie dla regionów najbardziej oddalonych ma udział polityki europejskiej – między innymi za pomocą specjalnych instrumentów podatkowych i celnych – w promocji i dywersyfikacji podstaw ekonomicznych gospodarek regionów najbardziej oddalonych oraz w tworzeniu miejsc pracy;
5. wyraża przekonanie, że art. 349 traktatu TFUE jest odpowiednią podstawą prawną do podjęcia odpowiednich działań na rzecz regionów najbardziej oddalonych, ubolewa jednak, że istnieje jedynie ograniczona możliwość skorzystania tylko ze wspomnianego przepisu traktatu przewidującego możliwość przyjęcia specyficznych środków w związku ze statusem regionów najbardziej oddalonych;
6. wzywa Komisję do utworzenia grupy kontaktowej łączącej właściwych komisarzy europejskich, międzywydziałową grupę roboczą, która koordynuje politykę związaną z regionami najbardziej oddalonymi i posłów do Parlamentu Europejskiego z regionów najbardziej oddalonych, która to grupa dokonywałaby oceny planowanych i wdrażanych programów w tych regionach;
7. podkreśla, że regiony najbardziej oddalone są, z uwagi na oddalenie od kontynentu europejskiego, narzędziem oddziaływania Unii Europejskiej, która zyskuje świadomość swojego globalnego wymiaru i roli w świecie ulegającym głębokim przeobrażeniom;
8. podkreśla, że szczególną uwagę należy zwrócić na regiony najbardziej oddalone w przypadku katastrofy naturalnej, zważywszy na ich wyjątkowy charakter oraz treść art. 349 TFUE, na mocy którego istnieje możliwość przyjęcia specyficznych środków oraz przypomina jednocześnie o znaczeniu koordynacji pomiędzy funduszami strukturalnymi a Funduszem Solidarności Unii Europejskiej;
9. wzywa, aby inwestycje w technologie informacyjno-komunikacyjne poprzez usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym w dziedzinie transportu, gospodarki wodnej i energetycznej stały się w tych regionach priorytetem, a także wzywa do działań na rzecz większej spójności w ustanawianiu pomocy państwa w regionach najbardziej oddalonych w celu wdrożenia strategii „Europa 2020”;
10. jest przekonany o istnieniu ścisłej współzależności między świadomością roli, jaką Unia może odegrać w świecie, a uwagą poświęcaną regionom najbardziej oddalonym; stwierdza, że uwzględnienie przez Unię i państwa członkowskie wagi i znaczenia, jakie dla przyszłości mają ich strategiczne wybory inwestycyjne w regionach najbardziej oddalonych, wskazuje na niedoinwestowanie przez Unię jej własnego międzynarodowego i globalnego wymiaru; uważa, że dla regionów najbardziej oddalonych kluczowe jest pogłębienie synergii pomiędzy instrumentami i programami w celu promocji współpracy międzynarodowej tych regionów na świecie;

Środa, 26 lutego 2014 r.

11. przypomina o znaczeniu propagowania tworzenia synergii między funduszami strukturalnymi i innymi programami unijnymi, przyjęcia perspektywy makroregionalnej i opracowania strategii dla makroregionów, w tym regionów najbardziej oddalonych, korzystając z charakterystyki i środków, jakimi dysponują te regiony;
12. wzywa władze państwowe i regionalne do przyjęcia podejścia polegającego na korzystaniu z różnych źródeł oraz, zawsze, gdy to będzie możliwe i bardziej wydajne, do łączenia funduszy strukturalnych z instrumentami finansowymi pozostałych programów Unii Europejskiej;
13. wzywa Komisję do pogłębiania europejskiej strategii na rzecz regionów najbardziej oddalonych, w taki sposób, aby umożliwić rozwój kapitału tych regionów, biorąc jednocześnie pod uwagę ich strukturalne i trwałe ograniczenia; wzywa w związku z tym Komisję do uwzględnienia propozycji przedstawionych przez regiony najbardziej oddalone, zawartych zwłaszcza w ich planach działania;

Synergia z programem „Horyzont 2020”

14. uważa, że regiony najbardziej oddalone mają możliwość osiągnięcia szczytowego poziomu badawczego i technologicznego w dziedzinach objętych celami programu „Horyzont 2020”, takich jak: przestrzeń kosmiczna, aeronautyka, biotechnologie, obserwacja zagrożeń naturalnych, badania morskie, różnorodność biologiczna, energie odnawialne, zdrowie, przystosowanie do zmiany klimatu i inteligentny transport;
15. przypomina, że wsparcie działalności badawczej, rozwoju technologicznego i innowacyjności jest jednym z celów polityki spójności na lata 2014–2020;
16. wyraża ubolewanie, iż ze względu na to, że projekty regionów najbardziej oddalonych – z uwagi na szczególne cechy tych regionów – jedynie w niewielkim stopniu spełniają wymogi uzyskania finansowania wspólnotowego, regiony te w niskim stopniu skorzystały z programu ramowego na rzecz badań naukowych i rozwoju na lata 2007–2013 i w związku z tym ich poziom uczestnictwa i osiągniętych sukcesów jest niewielki, a także nieznaczna jest obecność tych regionów na forum europejskich sieci badawczych; w tym kontekście zwraca się do Komisji o podjęcie działań w celu wsparcia badań naukowych w regionach najbardziej oddalonych oraz o sprzyjanie osiągnięciu masy krytycznej;
17. uważa, że sam EFRR nie będzie mógł umożliwić regionom najbardziej oddalonym osiągnięcia celów polityki spójności oraz strategii „Europa 2020” i „Horyzont 2020”; w związku z tym uważa, że Komisja powinna dostosować i zagwarantować dostęp regionów najbardziej oddalonych do programu „Horyzont 2020” poprzez stworzenie ukierunkowanych programów sprzyjających integracji regionów najbardziej oddalonych w europejskich i międzynarodowych sieciach badań naukowych i innowacji; w tym celu przypomina, że strategia „Horyzont 2020” w dziale dotyczącym programu „Upowszechnianie doskonałości i rozszerzanie uczestnictwa” wskazuje na istnienie znaczących rozbieżności w postępach badań i innowacyjności określonych przez europejską tablicę wyników innowacji, a także specjalnych środków przeznaczonych na upowszechnianie doskonałości i rozszerzanie uczestnictwa w państwach członkowskich i regionach najbardziej oddalonych z niskimi wskaźnikami postępu w badaniach i innowacyjności;
18. wzywa do uwytatnienia roli i strukturalnej rozbudowy uniwersytetów w regionach najbardziej oddalonych w celu zwiększenia, w interakcji z programem „Horyzont 2020”, europejskiego i międzynarodowego oddziaływania uniwersytetów w tych regionach, ich ośrodków badawczych, naukowców i studentów; przypomina, że wszystkie programy promujące mobilność w kontekście międzyuniwersyteckim (związane ze studentami, wykładowcami i pozostałymi pracownikami) w regionach najbardziej oddalonych są znacząco zagrożone z uwagi na podwyższone koszty związane z izolacją i oddaleniem tych regionów;
19. przypomina, że programy badawcze i innowacyjne muszą być w znacznym stopniu elastyczne, aby dostosować się do nowych granic i nowych wyzwań dla wiedzy, takich jak przedstawiające duży potencjał badanie dna morskiego;
20. zwraca uwagę na rosnące znaczenie ekonomiczne ogromnego bogactwa dna morskiego oraz ogromny potencjał biogenetyczny, mineralny i biotechnologiczny regionów najbardziej oddalonych w tych obszarach, który należy włączyć w ramy „Nowej strategii dla regionów najbardziej oddalonych” w celu rozwoju gospodarki opartej na wiedzy na temat morza i stworzenia działalności gospodarczych z wartością dodaną między innymi w takich dziedzinach jak medycyna, farmacja i energetyka;

Środa, 26 lutego 2014 r.

Synergia z rynkiem wewnętrznym

21. wzywa Komisję do uwzględnienia poszczególnych wniosków ze sprawozdania Pedra Solbesa Miry w celu zwiększenia integracji regionów najbardziej oddalonych z rynkiem wewnętrznym i pogłębienia ich rozwoju w obrębie tego rynku;
22. podkreśla, że konkurencja w regionach najbardziej oddalonych nie objawia się w taki sam sposób, jak na pozostałym terytorium europejskim, gdyż swobodne funkcjonowanie rynku w tych regionach nie było możliwe w większości sektorów usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, których działalność nie jest atrakcyjna dla inwestycji prywatnych; podkreśla, że zaoferowanie produktów wysokiej jakości po konkurencyjnych cenach w regionach najbardziej oddalonych jest możliwe jedynie przy odpowiedniej dotacji ze strony państwa oraz że świadczenie takich usług w regionach najbardziej oddalonych wymaga pilnej oceny Komisji, dokonanej w taki sposób, aby umożliwić większą elastyczność oraz dostosowanie aktualnych ram prawnych UE do tej rzeczywistości;
23. wzywa Komisję do skuteczniejszego egzekwowania przepisów dotyczących konkurencji w celu przeciwdziałania zjawisku monopolu i zawieraniu nielegalnych porozumień w regionach najbardziej oddalonych;
24. wzywa Komisję do opublikowania przewodnika dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w regionach najbardziej oddalonych, mając na uwadze ich wkład w rynek wewnętrzny oraz liczne programy i fundusze europejskie istniejące w tych regionach;
25. wzywa Komisję do zbadania kwestii kosztów dodatkowych i problemów związanych z wysokimi kosztami życia w regionach najbardziej oddalonych, a także do wzięcia ich pod uwagę przy opracowywaniu europejskich strategii politycznych;

Synergia z programem LIFE+ i strategią „Energia 2020”

26. uważa, że potencjał regionów najbardziej oddalonych w zakresie zarządzania różnorodnością biologiczną, ochrony i odnowy różnorodności biologicznej, przystosowania do zmiany klimatu oraz rozwoju energii odnawialnych może zostać zoptymalizowany i jednocześnie może pozwolić Unii na osiągnięcie jej własnych celów w wyniku wytworzenia komplementarnych efektów synergii i cyrkulacji środków finansowych między polityką spójności, programem LIFE+ i strategią „Energia 2020”;
27. zauważa, że celem programu LIFE+ na lata 2014–2020 jest współfinansowanie innowacyjnych projektów w zakresie ochrony środowiska i walki ze zmianą klimatu; podkreśla, że istotne znaczenie ma uzyskanie synergii z celami 5 i 6 polityki spójności na lata 2014–2020, biorąc pod uwagę, że w tym kontekście niezbędne jest wzmocnienie udziału regionów najbardziej oddalonych w programie LIFE+;
28. wyraża ubolewanie, że wbrew opinii Parlamentu Europejskiego i konkluzjom Rady z dnia 25 czerwca 2009 r. nie przekształcono działania przygotowawczego BEST w pełnowartościowy program przeznaczony dla regionów najbardziej oddalonych oraz krajów i terytoriów zamorskich;
29. wyraża ubolewanie, że podlegające ochronie siedliska oraz gatunki roślin i zwierząt zamieszkujące francuskie regiony najbardziej oddalone nie zostały wymienione w załączniku I do dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, co uniemożliwiło wykonanie postanowień dyrektywy we francuskich regionach najbardziej oddalonych i wykluczyło możliwość uczestnictwa tych regionów w sieciach i programach NATURA 2000;
30. wzywa Komisję do opracowania programu Natura 2000 przeznaczonego dla regionów najbardziej oddalonych w oparciu o art. 349;
31. wzywa Komisję do propagowania, w oparciu o pozytywne przykłady i wyniki osiągnięte w dziedzinie energii odnawialnej przez niektóre regiony najbardziej oddalone, środków mających na celu uzyskanie autonomii energetycznej i zrealizowanie celów strategii „Energia 2020” oraz przypomina Komisji o jej wniosku dotyczącym stworzenia specjalnego programu w obszarze energetyki mającego na celu zmniejszenie kosztów zaopatrzenia, kosztów infrastrukturalnych i kosztów usług w regionach najbardziej oddalonych, aby zachęcić do tworzenia polityk w obszarze energii odnawialnych na podstawie programów POSEL, osiągając najwyższy możliwy poziom synergii z innymi osiami działania Unii;
32. zwraca uwagę na konieczność propagowania waloryzacji potencjału istniejącego w dziedzinie energii odnawialnych na wyspach, których zależność od energii pozyskiwanej ze źródeł kopalnych jest pogłębiona ze względu na ich oddalenie i izolację geograficzną; uważa w związku z tym, że należy mieć na uwadze potrzebę przewidzenia w ramach europejskiej polityki energetycznej instrumentów umożliwiających należyte zmierzenie się z problemami związanymi z odizolowanymi systemami energetycznymi;

Synergia z europejskimi programami dla młodzieży

33. podkreśla, że cele nr 8, 9 i 10 nowej polityki spójności to: zatrudnienie, włączenie społeczne, walka z ubóstwem, edukacja, kształcenie i szkolenie zawodowe;

Środa, 26 lutego 2014 r.

34. podkreśla, że regiony najbardziej oddalone należą do regionów europejskich o najwyższym wskaźniku bezrobocia, co dotyka zwłaszcza młodych ludzi; zwraca jednak uwagę na trudności związane z uruchomieniem środków mających na celu zapewnienie młodym ludziom gwarancji w drodze współfinansowania; ubolewa ponadto, że w programach dotyczących zatrudnienia i innowacji społecznych brak jest szczegółowych postanowień odnoszących się do regionów najbardziej oddalonych oraz przypomina, że regiony najbardziej oddalone borykały się z trudnościami w korzystaniu z możliwości oferowanych przez program Progress; zwraca się o rozwinięcie osi społecznej poprzez wprowadzenie pilnego planu pilotażowego na rzecz walki z bezrobociem w regionach najbardziej oddalonych; zwraca się o ustanowienie w Komisji specjalnych grup działania na rzecz zatrudnienia młodych ludzi, aby wdrożyć gwarancje dla młodzieży i uruchomić EFS i Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEL);

35. wzywa EBI do włączenia regionów najbardziej oddalonych do swojej inicjatywy „Miejsca pracy dla młodzieży” oraz do swojego programu „Inwestycje w umiejętności”;

36. wyraża zaniepokojenie drenażem kompetencji, z którym borykają się regiony najbardziej oddalone, spowodowanym wysokimi wskaźnikami bezrobocia i niedostatkami dostępnych systemów nauczania, w sytuacji gdy wykształcona i wykwalifikowana siła robocza niezbędna jest do zapewnienia zrównoważonego rozwoju, szczególnie w dziedzinach specyficznych bądź tradycyjnych dla tych regionów, a także do mającej na celu sprostanie wyzwaniom globalnym stymulacji rozwoju nowych rodzajów działalności;

37. zauważa, że rozwój społeczeństwa wiedzy to cel nowego programu Erasmus; podkreśla, że osiągnięcie tego celu jest niezbędne, aby zrealizować strategię „Europa 2020”, która z wiedzy czyni główną siłę napędową gospodarki europejskiej; podkreśla więc konieczność stworzenia większej synergii między programem Erasmus i EFS w regionach najbardziej oddalonych w taki sposób, by doprowadzić do uaktywnienia zasobów ludzkich i lokalnej wiedzy będących bardzo skutecznymi czynnikami wzrostu;

38. popiera rozwój potencjału akademickiego regionów najbardziej oddalonych i sektorów przewagi konkurencyjnej w celu zwiększenia atrakcyjności i oddziaływania uniwersytetów w regionach najbardziej oddalonych w Europie; popiera rozwój partnerstwa między uniwersytetami, jak również jego rozszerzenie na uczelnie z państw trzecich, z którymi regiony najbardziej oddalone utrzymują uprzywilejowane stosunki; zwraca się również o to, by programy Erasmus i EURES pokrywały koszty transportu związane z utrudnieniami uwarunkowanymi oddaleniem, aby umożliwić studentom z regionów najbardziej oddalonych korzystanie z europejskich programów wymiany i szkolenia, oraz aby dążyć do umożliwienia uniwersytetom w regionach najbardziej oddalonych korzystanie w większym stopniu z prowadzonego pomiędzy państwami członkowskimi a resztą świata programu Erasmus Mundus;

Synergia z sieciami transeuropejskimi (transport, telekomunikacja, energia)

39. przypomina sprawozdanie Nuno Teixeira w sprawie roli polityki spójności w najbardziej oddalonych regionach Unii Europejskiej w kontekście strategii „Europa 2020” (2011/2195(INI)), w którym wzywa się Komisję do stworzenia programu przeznaczanego dla obszaru energii, transportu i technologii informacyjno-komunikacyjnych na podstawie POSEI, zwłaszcza do stworzenia ram pomocy dla transportu w regionach najbardziej oddalonych, które wspierałyby między innymi wspólny transport w celu rozwoju transportu morskiego pomiędzy wyspami;

40. podkreśla konieczność rozwijania w regionach najbardziej oddalonych synergii między sieciami transeuropejskimi, instrumentem „Łącząc Europę”, programami Civitas, „Horyzont 2020” oraz inwestycjami EFRR i Funduszu Spójności w dziedzinie transportu, telekomunikacji i energii;

41. przypomina, że dostępność odgrywa zasadniczą rolę w rozwoju regionów najbardziej oddalonych oraz że często wymaga istnienia na tych obszarach złożonej wewnętrznej i zewnętrznej sieci usług transportu morskiego i lotniczego tworzącej warunki dla mobilności i dostępności, które są trudne w regionach najbardziej oddalonych, nieposiadających alternatywnych systemów transportu wobec systemów morskiego i lotniczego i zmuszonych ponadto radzić sobie z podwyżką cen transportu, która ma negatywne skutki dla gospodarki i życia społecznego;

42. przyjmuje z zadowoleniem zamiar Komisji włączenia regionów najbardziej oddalonych do sieci transeuropejskich, jednak ubolewa z powodu wyłączenia większości tych regionów z korytarzy priorytetowych, co oznacza wyłączenie z finansowania w ramach instrumentu „Łącząc Europę”; zwraca się do Komisji o ponowne zbadanie tego wyłączenia w ramach swojej strategii na rzecz regionów najbardziej oddalonych oraz do zagwarantowania inwestycji w transport w regionach najbardziej oddalonych w celu zmierzenia się z problematyką obszarów oddalonych i wyspiarskich; zwraca się do Komisji o wprowadzenie specjalnych ram sektorowych dla regionów najbardziej oddalonych, aby sprzyjać dostępności regionów najbardziej oddalonych i ich połączeniu z kontynentem europejskim;

Środa, 26 lutego 2014 r.

43. ubolewa z powodu jednak niedostatecznego stopnia zaawansowania projektów autostrad morskich z racji przyznania priorytetu połączeniom krótkodystansowym, co wiąże się z dyskryminującym wykluczeniem regionów najbardziej oddalonych; wzywa Komisję do przyjrzenia się temu problemowi w ramach swojej strategii na rzecz regionów najbardziej oddalonych;
44. podkreśla konieczność przyjrzenia się ramom pomocy państwa dla transportu morskiego, aby umożliwić pomoc publiczną dla połączeń między regionami najbardziej oddalonymi a państwami trzecimi;
45. zwraca uwagę na konieczność dostosowania systemu klasyfikacji regionalnych portów lotniczych zważywszy, że w przypadku regionów najbardziej oddalonych nie może ona zależeć wyłącznie od przepływu pasażerów i rentowności;
46. uważa, że z powodu znaczenia gospodarki cyfrowej przepaść cyfrowa między regionami najbardziej oddalonymi a Europą stanowi przeszkodę dla rozwoju i konkurencyjności regionów najbardziej oddalonych; zauważa, że opóźnienie we wdrażaniu i modernizacji technologii informacyjno-komunikacyjnych w regionach najbardziej oddalonych sprawia, że obok dystansu geograficznego istnieje również dystans cyfrowy; sugeruje intensyfikację rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych poprzez rozbudowę i modernizację sieci, osiągnięcie synergii z EFRR i ułatwienie tym projektom dostępu do środków finansowych z EBI oraz podkreśla ponadto konieczność przyznania tym regionom priorytetowego dostępu do programów GMES i Galileo;

Synergia z unijną polityką morską (WPRyb, EFMR)

47. przypomina, że regiony najbardziej oddalone przyczyniają się do nadania Unii Europejskiej statusu największej potęgi morskiej na świecie;
48. wzywa Komisję do szerszego uwzględnienia tego globalnego wymiaru morskiego, jak również znaczenia, jakie dla UE mają morza, oceany i „niebieski” wzrost, strategicznej pozycji zajmowanej przez regiony najbardziej oddalone, roli, jaką mogą one odegrać w zrównoważonej eksploatacji mórz, oceanów i stref przybrzeżnych, w zarządzaniu wodami morskimi na skalę globalną i w rozwoju gospodarki opartej na znajomości morza;
49. stwierdza brak synergii między polityką spójności a WPRyb, która nie uwzględnia jeszcze w wystarczającym stopniu rzeczywistości tych regionów; podkreśla z mocą znacznie, jakie dla rybołówstwa ma utrzymanie programu POSEI i proponuje rozwój badań i innowacji w gospodarce morskiej jako potencjalne czynniki wzrostu;
50. zwraca uwagę na zależność regionów najbardziej oddalonych od zasobów rybnych swoich wyłącznych stref ekonomicznych, które pod względem biologicznym i ekologicznym odznaczają się wysokim stopniem delikatności; uzasadniona jest zatem faktyczna ochrona obszarów delikatnych pod względem biogeograficznym należących do tych regionów zwłaszcza poprzez udzielenie do nich dostępu wyłącznie flotom lokalnym, które prowadzą połowy przy użyciu przyjaznych środowisku narzędzi połowowych; podkreśla konieczność zagwarantowania zrównoważonej i trwałej eksploatacji zasobów w tych regionach, utrzymując jednocześnie działalność połowową; domaga się, by unijne porozumienia w sprawie połowów były w przyszłości negocjowane przy udziale podmiotów reprezentujących regiony najbardziej oddalone oraz by opracowywane były z uwzględnieniem długoterminowych interesów ludności lokalnej, a także by w ocenie skutków systematycznie ujmować rozdział poświęcony regionom najbardziej oddalonym;
51. wyraża ubolewanie, że program POSEI rybołówstwo, który określa system zwrotu dodatkowych kosztów związanych z wprowadzaniem do obrotu niektórych produktów rybołówstwa regionów najbardziej oddalonych – kosztów spowodowanych sytuacją tych regionów – został niedawno połączony z Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim (EFMR), przez co nie jest już zbiorem autonomicznych zasad przeznaczonych w sposób szczególny i wyłączny dla tych regionów, co oznacza, że zmniejszono znaczenie dyskryminacji pozytywnej, do której na mocy art. 349 TFUE przyznano regionom najbardziej oddalonym prawo;
52. ubolewa, że w niektórych regionach najbardziej oddalonych, ze względu na sytuację tych regionów, nowa WPRyb nie zezwala na pomoc na cele związane z odnowieniem flot;

Synergia ze wspólną polityką rolną

53. podkreśla, że rolnictwo to dynamiczny, dostarczający miejsc pracy sektor, który bierze udział w rozwijaniu działalności o wysokiej wartości dodanej; przypomina jednocześnie o specyficznych cechach rolnictwa w regionach najbardziej oddalonych, takich jak niewielki rozmiar gospodarstw czy ograniczony rynek, które mocno wpływają na tą działalność; przypomina, że wzmocnienie MŚP w sektorze rolniczym jest trzecim celem nowej polityki spójności;
54. zaznacza, że rolnictwo regionów najbardziej oddalonych stawia czoła wyzwaniom związanym z dywersyfikacją i konkurencją oraz nowym problemom w zakresie globalizacji, liberalizacji rynków, bezpieczeństwa żywnościowego i zrównoważonego rozwoju;

Środa, 26 lutego 2014 r.

55. podkreśla konieczność zachowania POSEI, programu, który sprawdził się i który jest dostosowany do realiów panujących w regionach najbardziej oddalonych, ale który cierpi z powodu chronicznego niedofinansowania – problemu, któremu należy pilnie zaradzić; w związku z tym podkreśla konieczność wyposażenia POSEI w środki niezbędne do udzielania pomocy producentom z regionów najbardziej oddalonych w przełamywaniu skutków liberalizacji, których wystąpienia spodziewać się można w wielu sektorach w związku z europejskimi strategiami politycznymi i z zawarciem umów międzynarodowych między innymi w sektorze mleka, cukru, rumu, mięsa i bananów; podkreśla również gospodarcze, społeczne i środowiskowe znaczenie produkcji rolnej wszystkich regionów najbardziej oddalonych; opowiada się za zachowaniem systemu POSEI w jego własnych i autonomicznych ramach;

56. wzywa do tworzenia synergii między polityką spójności a EFRROW w celu zagwarantowania zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi poprzez modernizację, rozbudowę systemów nawadniających, zagospodarowanie przestrzenne, kształcenie, podniesienie wartości turystycznej zrównoważonego rolnictwa oraz gmin wiejskich;

57. wzywa Komisję do pobudzania endogennej produkcji rolnej i sprzedaży w obiegu lokalnym, tzn. wysokiej jakości produkcji lokalnej, która zastąpi przywóz;

58. wyraża poparcie dla tworzenia chronionych i zastrzeżonych nazw pochodzenia oraz lokalnych oznaczeń w regionach najbardziej oddalonych oraz domaga się stworzenia polityki promocji spełniającej potrzeby regionów najbardziej oddalonych i obrony chronionych oznaczeń geograficznych;

Synergia z polityką zewnętrzną Unii

59. ubolewa nad systematycznym brakiem powiązań między funduszami europejskimi, EFR, EFRR a ETC, zwłaszcza w dziedzinie projektów współpracy transgranicznej i to pomimo podstawowego znaczenia tej współpracy dla osiągnięcia celów, do których dążą te fundusze; w związku z tym, przypomina o konieczności zapewnienia zgodności trybów programowania w EFR i EFRR;

60. wzywa Komisję do zainicjowania konsultacji między państwami członkowskimi Unii, regionami najbardziej oddalonymi, krajami i terytoriami zamorskimi oraz państwami AKP w celu rozszerzenia dialogu i ułatwienia integracji regionów najbardziej oddalonych z ich basenami geograficznymi; w związku z tym podkreśla kluczową rolę, jaką powinny odgrywać delegacje Unii w ułatwieniu dialogu pomiędzy poszczególnymi podmiotami uczestniczącymi w programowaniu w regionach najbardziej oddalonych, krajach i terytoriach zamorskich oraz państwach AKP;

61. wzywa Komisję do szerszego uwzględnienia pozycji geostrategicznej regionów najbardziej oddalonych ze względu na usytuowanie tych regionów w sąsiedztwie wielu kontynentów;

62. zwraca się do Komisji o sfinalizowanie prac nad planem działania na rzecz szerszego sąsiedztwa, które trwają od 1999 r. oraz o zidentyfikowanie przeszkód i rozwiązań, które ułatwiają integrację regionalną regionów najbardziej oddalonych w ich odnośnych basenach geograficznych; przypomina w związku z tym uprzywilejowane związki historyczno-kulturowe poszczególnych regionów najbardziej oddalonych z pewnymi z państwami trzecimi, a także potencjał rozwoju związków gospodarczych, handlowych oraz współpracy z różnymi obszarami świata;

63. wzywa Komisję do zwrócenia większej uwagi na wpływ porozumień zawieranych z państwami trzecimi na gospodarkę regionów najbardziej oddalonych poprzez wprowadzenie obowiązku systematycznego dokonywania uprzedniej analizy oddziaływania na ochronę produktów określanych jako „wrażliwe” oraz, w stosownych przypadkach, na sprawiedliwe wynagradzanie szkód poniesionych przez określone branże; domaga się również utworzenia mechanizmu konsultacji z władzami regionalnymi tych regionów; zaleca, by w odniesieniu do obowiązujących obecnie umów międzynarodowych Komisja przewidziała badania okresowe umożliwiające ocenę i uwzględnienie wrażliwości rynków regionów najbardziej oddalonych;

64. ubolewa, że porozumienia zawarte z krajami Ameryki Łacińskiej i państwami AKP nie uwzględniły interesów regionów najbardziej oddalonych i że przed negocjacjami w sprawie tych porozumień nie sporządzono żadnej oceny skutków;

65. wzywa Komisję do podejmowania, w ramach porozumień handlowych zawieranych z państwami AKP sąsiadującymi z regionami najbardziej oddalonymi systematycznych negocjacji w sprawie specjalnego rozdziału dotyczącego utworzenia rynku regionów najbardziej oddalonych i AKP w celu ściślejszego zintegrowania regionów najbardziej oddalonych z ich środowiskiem geograficznym;

66. przypomina o znaczeniu regionów najbardziej oddalonych dla unijnych możliwości podejmowania i prowadzenia akcji humanitarnych w czasie katastrof naturalnych; zaleca zatem utworzenie europejskich sił obrony cywilnej;

Środa, 26 lutego 2014 r.

Synergia z programami na rzecz walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym

67. zwraca uwagę na podstawowe problemy, związane zwłaszcza z wykluczeniem społecznym, z jakimi borykają się regiony najbardziej oddalone; przypomina, że promocja włączenia społecznego, walka z ubóstwem i z wszelkimi przejawami dyskryminacji jest celem nr 9 nowej polityki spójności, oraz że wsparcie najuboższej ludności ma w EFRR status priorytetu inwestycyjnego;

68. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia FEAD i domaga się jego szczególnie efektywnego wykorzystania w regionach najbardziej oddalonych;

69. zaznacza, że niektóre regiony najbardziej oddalone stoją przed problemem zwiększonego zapotrzebowania mieszkaniowego zwłaszcza z powodu wysokiego wzrostu demograficznego na niektórych tych obszarach; wzywa do ustanowienia ram inwestycyjnych dla mieszkań socjalnych i stworzenia specjalnych przepisów, dzięki którym środki pomocy wspierające inwestycje w mieszkania socjalne nie będą traktowane jako środki pomocy państwa; zaznacza, że niektóre regiony najbardziej oddalone stoją przed problemem przyspieszonego wyludnienia, co powoduje degradację osiedli charakterystycznych dla tych obszarów – zjawisko, które należy zahamować dzięki pomocy na rzecz rewitalizacji miast i dzięki propagowaniu działań gospodarczych dostosowanych do różnych obszarów z myślą o przywróceniu się do zatrzymania ludności;

Synergia z programem COSME i instrumentem mikrofinansowym Progress

70. zauważa, że środowisko niektórych regionów najbardziej oddalonych cechuje się silną konkurencją w dziedzinie przemysłu, szczególnie z powodu niskiego kosztu siły roboczej i obfitego występowania surowców w krajach sąsiednich; przypomina, że zwiększenie konkurencyjności MŚP oraz promocja stałego zatrudnienia wysokiej jakości to cele nr 3 i 8 polityki spójności na lata 2014–2020;

71. zaznacza, że mikroprzedsiębiorstwa oraz MŚP z regionów najbardziej oddalonych, które mimo kryzysu powstają w znacznym tempie, muszą zmagać się z większą liczbą utrudnień w dostępie do środków finansowych, co zagraża ich rozwojowi i trwałości;

72. w tym kontekście wyraża zadowolenie z celów przyszłego programu COSME, który wesprze europejskie MŚP, szczególnie w kwestiach związanych z finansowaniem i podbojem nowych rynków; z zadowoleniem przyjmuje rozwój instrumentu mikrofinansowego Progress; wzywa Komisję do zagwarantowania skutecznego wdrożenia tych programów w regionach najbardziej oddalonych i wyraża uznanie dla możliwości dialogu z EBI i Europejskim Funduszem Inwestycyjnym na temat możliwości przyczynienia się do polepszenia dostępu do środków finansowych MŚP z regionów najbardziej oddalonych, z myślą o stworzeniu sąsiedzkich funduszy inwestycyjnych w każdym regionie najbardziej oddalonym oraz rozwoju regionalnych rynków wysokiego ryzyka;

73. podkreśla, że rozwój gospodarczy każdego regionu najbardziej oddalonego powinien być dostosowany do jego potencjału; zauważa na przykład, że niedostatek zdolności w zakresie przetwarzania odpadów oznacza znaczne możliwości rozwoju zarówno w dziedzinie zatrudnienia, jak i środowiska;

74. wyraża zadowolenie z powodu rozpoczęcia konsultacji społecznych zatytułowanych „Zielony plan działań dla MŚP”; wzywa zatem Komisję do umieszczenia odnośnej problematyki i kompetencji MŚP z regionów najbardziej oddalonych w swoich przyszłych wnioskach;

75. podkreśla, że turystyka jest jedną z sił napędowych gospodarki regionów najbardziej oddalonych; z tego względu uważa, że w celu sprzyjania dywersyfikacji i poszerzaniu oferty turystyki zrównoważonej regionów najbardziej oddalonych należy dokonać rozbudowy i modernizacji nieruchomości hotelowych w tych regionach przy pomocy połączonych środków EFRR i programu COSME;

76. sugeruje uproszczenie polityki wizowej nie tylko dla państw członkowskich UE, ale także dla niektórych państw trzecich, w celu ułatwienia turystyki i promowania rozwoju turystyki wielokierunkowej między regionami najbardziej oddalonymi i sąsiednimi krajami;

Synergia z programem „Kreatywna Europa”

77. zauważa, że niektóre regiony najbardziej oddalone charakteryzują się wysokim stopniem wielokulturowości i że środowisko kulturalne tych regionów musi mieć możliwość inspirowania środowiska kulturalnego w Europie, jak również czerpania z niego inspiracji; wzywa Komisję umożliwienia projektom pochodzącym z regionów najbardziej oddalonych dostępu do programu „Kreatywna Europa”;

Środa, 26 lutego 2014 r.

78. wzywa Komisję do zdefiniowania strategii na rzecz rozwoju i oddziaływania dziedzictwa kulturowego regionów najbardziej oddalonych i do inspirowania się przy tym programem Euromed Heritage IV;

o

o o

79. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
